

FRÁSÖGN

af sumarfundi forsætisnefndar Norðurlandaráðs í Noregi 26.-28. júní 2018

Af hálfu Íslandsdeildar Norðurlandaráðs sóttu fundinn þau Silja Dögg Gunnarsdóttir formaður og Oddný G. Harðardóttir varaformaður, auk Helga Þorsteinssonar ritara. Sumarfundur forsætisnefndar var að þessu sinni haldinn á herragarðinum Hoel Gård við vatnið Mjøsa, norður af Ósló.

Á dagskrá fundarins var m.a. sameiginleg tillaga Finna og Íslendinga um að gera finnsku og íslensku að vinnutungumálum í Norðurlandaráði til jafns við skandinavísku málin. Samkvæmt núgildandi reglum eru sænska, norska og danska vinnutungumál í ráðinu en finnskir og íslenskir þingmenn geta fengið túlkun á fundum. Jafnframt er hluti fundargagna þýddur á tungumálin tvö. Tillagan um að jafna stöðu tungumálanna hefur verið til umræðu í Norðurlandaráði um skeið og vakti mikla athygli fjölmiðla í Finnlandi þegar hún var til meðferðar á Norðurlandaráðsþingi í Helsinki í fyrra. Fyrir forsætisnefndarfundinn hafði skrifstofa Norðurlandaráðs skilgreint fjóra mismunandi valkosti um stöðu tungumálanna. Fyrsti kosturinn var óbreytt ástand, annar að fallast á ytrustu kröfur Íslendinga og Finna, sá þriðji var málamiðlunartillaga sem kom að hluta til móts við kröfurnar og sá fjórði að innleiða ensku í auknum mæli í starfi Norðurlandaráðs. Landsdeildir Íslands og Finnlands höfðu ákveðið fyrir fram að styðja málamiðlunartillöguna sem felur í sér að íslenska, finnska og skandinavísku málin verði öll gerð að opinberum tungumálum Norðurlandaráðs en að á skrifstofu Norðurlandaráðs í Kaupmannahöfn verði eingöngu notast við sænsku, dönsku og norsku. Tillagan felur í sér árlega kostnaðaraukningu fyrir Norðurlandaráð upp á um þrjár millj. danskra króna. Á fundinum lýstu Erkki Tuomioja, formaður landsdeildar Finnlands, Oddný G. Harðardóttir og Silja Dögg Gunnarsdóttir skilningi á því að finna yrði málamiðlun en Silja Dögg sagði jafnframt að Íslendingar myndu ekki sætta sig við óbreytt ástand. Hún tók jafnframt fram að Íslendingar vildu alls ekki taka upp ensku á fundum Norðurlandaráðs. Eftir töluverðar umræður þar sem ýmsir skandinavískir þingmenn lýstu áhyggjum sínum af auknum kostnaði vegna breytinganna og þar sem rætt var um erfiðleika við að finna túlka var að lokum samþykkt að fela skrifstofu Norðurlandaráðs að vinna áfram að málinu á grundvelli málamiðlunartillögu C, þeirrar sem Íslendingar og Finnar höfðu lýst stuðningi við. Tillagan verður tekin til umræðu á ný á fundum Norðurlandaráðs í september og endanleg ákvörðun verður að öllum líkindum tekin á Norðurlandaráðsþingi í Ósló í lok október.

Af öðrum málum má nefna að tillaga frá flokkahópi jafnaðarmanna um að efla rannsóknir á plastögnum í drykkjarvatni á Norðurlöndum og á áhrifum þeirra á heilbrigði var samþykkt mótaskvæðalaust. Einnig var samþykkt tillaga um að kanna grundvöll fyrir auknu markaðsstarfi Norðurlanda í Bandaríkjunum og Kanada og samstarfi norrænna landa um það. Jafnframt samþykkti forsætisnefnd tillögu frá flokkahópi miðjumanna um að fela Norrænu ráðherranefndinni að kanna möguleika á að innleiða þá starfshætti að samnorrænt áhrifamat fari fram á lögjafarstarfi þar sem norrænu ríkin ráðast sameiginlega í framkvæmd á lagagerningum ESB. Tillaga um að hvetja Norrænu ráðherranefndina til að bjóðast til að miðla málum í deilunum um stöðu Katalóníu gagnvart Spáni var felld eftir töluverðar umræður.

Í tengslum við fundinn sótti Oddný G. Harðardóttir jafnframt ráðstefnu um norræn varnar- og öryggismál og tók þátt í hringborðsumræðum um sama efni í Ósló. Hún heimsótti

einnig miðstöð um net- og upplýsingaöryggismál (n. Senter for cyber- og informasjonssikkerhet) í bænum Gjøvik.

Frekari upplýsingar má nálgast hjá ritara Íslandsdeildar og á vefsvæðinu www.norden.org.